

Planningsneutrale conversie **van de opleidingen**

SZ-Professional (deeltijd/voltime)

&

HBO-Rechten (deeltijd/voltime)

tot de opleiding

HBO Sociaal Recht (deeltijd/voltime)

Versie : 1.0

Datum : 14 november 2022

Capabel Hogeschool

Postbus 24066

3502 MB Utrecht

www.capabelhogeschool.nl

Inhoudsopgave

1 Inleiding	3
2 Waarom samenvoeging	4
3 Bestaande opleidingen en de overlap hierin	5
3.1 Kernopgaven en ontwikkelingslijnen SZ-professional en HBO-Rechten	5
3.2 Overlap curriculum samenstellende opleidingen met samengevoegde opleiding	6
4 De nieuwe samengevoegde opleiding	10
4.1 Beroepsprofiel, beroepsrollen en beroepscontexten	10
4.2 Kernopgaven en ontwikkelingslijnen opleiding Sociaal Recht	10
4.3 Inrichting opleiding Sociaal Recht	11
5 Beroepenveld en studenten	15
5.1 Visie van het beroepenveld op de samenvoeging	15
5.2 Gevolgen van de samenvoeging voor studenten	15
6 Transitie	17
6.1 Zittende studenten SZ-professional en HBO-Rechten	17
6.2 Samenvoeging en communicatie naar studenten	17
7 Naam samengevoegde opleiding en visitatiegroep	18
Bijlage 1: Onderwijsmodel Capabel Hogeschool	19
Bijlage 2: Inhoudelijke herkomst samengevoegde opleiding	20
Bijlage 3 Kennisgeving aan studenten	26
Bijlage 4: Beroepsprofiel, beroepen en beroepsrollen	31
1. Beroepen en beroepsrollen SZ-professional	31
2. Beroepen en beroepsrollen HBO-Rechten	31
3. Beroepen, beroepsrollen en contexten van de samengevoegde opleiding	32
Bijlage 5: Beroepenveldcommissie Sociale Zekerheid en Rechten	34

1 Inleiding

Capabel Hogeschool is vanaf 2010 als onderwijsinstelling (brin 30HC) actief. Initieel onder de naam ProgreSZ Hogeschool en op het gebied van sociale zekerheid. In 2012 verwierf zij de accreditatie voor de bacheloropleiding SZ-professional (isat 39236) die zich richt op (hbo) beroepen in zowel publieke als private uitvoering van sociale zekerheid. De opleiding is inhoudelijk een combinatie van juridische, sociale en arbeidsmedische beroepsaspecten in de sociale zekerheid. De opleiding leidt op tot 'bachelor of laws' en is op grond van haar specifieke karakter ingedeeld in de sector 'maatschappij en gedrag'. Capabel Hogeschool verzorgt als vervolg op de bacheloropleiding SZ-professional de opleiding master SZ.

Gebaseerd op de bacheloropleiding SZ-professional is door Capabel Hogeschool de bacheloropleiding HBO-Rechten ontwikkeld. Deze opleiding en de bacheloropleiding SZ-professional kennen een overlap van zeker 75% waarbij HBO-Rechten tevens aansluit op het landelijk profiel voor HBO-Rechten. In hoofdstuk 3 is een nadere verantwoording van deze overlap weergegeven. De essentie van het verschil zit met name in de sociale en arbeidsmedische beroepsaspecten (die zijn in HBO-Rechten minder dominant) en er is in HBO-Rechten tevens vrij vergaande aandacht voor bedrijfsrecht (hetgeen bij SZ-professional vrijwel ontbreekt).

Voor studenten brengt een keuze tussen de huidige twee opleidingen met zich mee dat hetzij de juridische diepgang hetzij de sociale diepgang en hieraan gerelateerde beroepscontexten worden behandeld. Naar oordeel van Capabel Hogeschool zal bij een samengestelde opleiding een keuze vanuit de eerste twee basisjaren vanaf het derde jaar van de opleiding leiden tot een beter gefundeerde (keuze voor een) leerroute voor studenten.

Na de samenvoeging ontstaat, ten opzichte van de huidige twee opleidingen SZ-professional en HBO-Rechten, één verbrede opleiding die zowel de juridische als sociaal/arbeidsmedische beroepsaspecten omvat. Deze combinatie van arbeidsrecht, socialezekerheidsrecht en diverse zakelijke onderwerpen zijn samenhangend verbonden met onderwerpen uit het sociale domein (zoals arbeidsmedische en arbeidsmarktproblematiek) en voorziet daarmee in meer beroepsmogelijkheden voor studenten. Het verrijkt de beginnend beroepsbeoefenaren met een combinatie van 'juridisch' en 'maatschappelijk en gedrag'. Dit past in de maatschappelijke trend van enerzijds voortgaande juridisering en anderzijds de toenemende verstrengeling van private belangen (zoals sociaal medische of inkomengerelateerde belangen) hierin¹.

In deze notitie is een onderbouwing van de curriculum-samenvoeging tot een nieuwe verbrede opleiding opgenomen. Dit start met een motivatie voor de samenvoeging en verbreding gevolgd door een curriculuminhoudelijke schets van beide huidige opleidingen en het resultaat van de conversie. Tot slot is een korte omschrijving van de gevolgen van de conversie voor de studenten en een korte beschrijving van de transitie toegevoegd alsmede een voorstel voor de naam van de nieuwe opleiding en de indeling in een visitatiegroep.

Capabel Hogeschool beoogt om vanaf 1 januari 2023 geen studenten meer toe te laten tot de oorspronkelijke opleidingen. Het is haar intentie om vanaf dat jaar alleen inschrijving voor de samengevoegde opleiding mogelijk te doen zijn.

Utrecht, 14 november 2022.

¹ Landelijk Opleidingen Overleg HBO-Rechten, 2019, Landelijk beroeps- en opleidingsprofiel HBO-Rechten 2025, blz 10. Overigens is ook een duidelijke trend gaande om geschillen af te doen via alternative dispute resolution (ADR) waaraan ook in de brede nieuwe opleiding aandacht is.

2 Waarom samenvoeging

Capabel Hogeschool heeft met betrekking tot de bacheloropleiding SZ-professional haar wortels in de sociale zekerheid. Eerst in opdracht van Saxion Next (Hogeschool Saxion) en vanaf 2012 als erkende HBO-instelling verzorgt zij deze opleiding. Zij deed dit voornamelijk voor werknemers van UWV en in beperkte mate voor andere studenten. Deze doelgroep is de laatste jaren gewijzigd. De instroom vanuit het UWV droogde steeds verder op, terwijl de studenten SZ-professional afkomstig uit andere werkomgevingen dan het UWV in toenemende mate andere opleidingsbehoeften kregen.

Om hieraan tegemoet te komen besloot de hogeschool al eerder tot twee wezenlijke onderwijskundige vernieuwingen.

1. In overleg met het beroepenveld is de bacheloropleiding SZ-professional aangepast door een groter accent te leggen op arbeidsdeskundigheid en arbeidsmedische arbeidsmarktaspecten en
2. Uit de bacheloropleiding SZ-professional zijn de juridische delen gedestilleerd en is met een aanvulling op gebied van algemeen recht en bedrijfsrecht de bacheloropleiding HBO-Rechten ontwikkeld, geaccrediteerd (2017) en geïmplementeerd.

De gereviseerde SZ-professional opleiding is daarmee gericht op sociale zekerheid met een nadrukkelijk arbeidsdeskundig accent en HBO-Rechten is gericht op sociaal recht en bedrijfsrecht, waarmee een betere aansluiting werd gerealiseerd op de voor dat moment relevante opleidingsbehoeften van de studenten en de veranderde arbeidsmarkt.

Deze doorgevoerde ontwikkelingen vereisen anno 2022 opnieuw een revisie. Een belangrijk deel van de uitvoering van de sociale zekerheid is, uitgezonderd de specifieke uitkeringsverstrekking, inmiddels verschoven naar het private domein en gemeenten. Hierbij kan gedacht worden aan arbeidsgeschiktheidsbeoordeling, verzuim- en werkbegeleiding, re-integratie als onderdeel van bedrijfsvoering en het eigenrisicodragerschap. Daarbij zijn gemeenten door de ontwikkelingen ook detacheerder en re-integreerder geworden. Ook hebben bijvoorbeeld de afdelingen HRM of Sociale Zaken (van gemeenten) er gaandeweg taken bij gekregen. Bij veel van die nieuwe taken spelen zowel sociaal- en bedrijfsjuridische als arbeidsmedische aspecten gelijktijdig een rol. Er zijn in relatie hiermee beroepen ontstaan zoals casemanager, jobcoach, re-integratie adviseur of WMO-specialist. Dit zijn beroepen waarvan de ingrediënten steeds vanuit beide opleidingen, zowel HBO-Rechten als SZ-professional, een basis vormen. Een marktontwikkeling die vraagt om samensmelting van beide opleidingen zodat opnieuw aansluiting behouden blijft en de studenten vanuit de actualiteit invulling kunnen geven aan hun opleidingskeuzes.

Daarmee kan bijvoorbeeld een casemanager de arbeidsmedische onderdelen uit SZ-professional combineren met onderdelen zoals arbeids- en bedrijfsrecht uit HBO-Rechten. En een re-integratieadviseur die vanuit een private organisatie werkt, heeft zowel de in de opleiding tot SZ-professional belichte arbeidsmarkt competenties nodig alsmede juridische kennis over rechten en plichten vanuit de private organisatie uit de opleiding HBO-Rechten.

Uit de ervaringen van de afgelopen jaren blijkt ook dat veel studenten hun keuze voor de uiteindelijke beroepsrichting niet voorafgaand aan de opleiding maken maar gedurende de opleiding. Een samenvoeging van SZ-professional en HBO-Rechten tot één opleiding waarbij een bredere keuze geboden wordt is dan optimaal. Zeker als deze zo is opgezet dat in de eerste twee jaar een goede basis wordt gecreëerd (juridisch, sociaal (arbeids)medische en maatschappelijk), waarna weloverwogen de beroepsrichting gekozen kan worden. Elk van de samenstellende opleidingen kan die ruimte niet bieden en is daardoor ook steeds minder aantrekkelijk.

Gezien de grote overlap ($\geq 75\%$) is een samenvoeging in deze actuele werkveldcontext ook voor de hand liggend. Deze overlap zal in het volgende hoofdstuk worden toegelicht.

3 Bestaande opleidingen en de overlap hierin

3.1 Kernopgaven en ontwikkelingslijnen SZ-professional en HBO-Rechten

Voor een goed begrip van het vervolg is het van belang kort stil te staan bij het Onderwijsmodel van Capabel Hogeschool.

Capabel Hogeschool ontwikkelt haar opleidingen vanuit een beroepsprofiel dat in samenwerking met het beroepenveld is vastgesteld. Onderdeel hiervan zijn de kritische beroepssituaties en/of dilemma's. Vanuit dit beroepsprofiel worden zogenaamde kernopgaven (eindkwalificaties, kerncompetenties) gedefinieerd waarin de actuele ontwikkelingen, beroepseisen en kritische beroepssituaties en/of dilemma's zijn verwerkt. Kernopgaven houden daarbij verband met de rollen en contexten (werkomgevingen) waarbinnen de afgestudeerde student gaat acteren. Als de student aantoont dat hij deze kernopgaven beheerst dan is deze als beginnend beroepsbeoefenaar geslaagd.

Vanuit de kernopgaven worden de relevante ontwikkelingslijnen (deel-competenties en vaktheorie) en thematische leerprojecten (thema's gerelateerd aan concrete werk- en praktijksituaties) gedefinieerd. Aan de hand van de ontwikkelingslijnen wordt vervolgens, telkens binnen de context van het thematisch leerproject, invulling en vorm gegeven aan de opleiding (leerdoelen, beheersingsniveau, lesstof, toetsing). Elke opleiding kent 12 leerprojecten met elk een doorlooptijd van nominaal 4 maanden, steeds af te sluiten met een praktijkopdracht (PO) en eventueel een kennistoets (KT) en reflectieopdracht (RO). Middels deze summatieve toetsen worden de vastgestelde leerdoelen behorend bij het leerproject c.q. de betreffende ontwikkelingslijnen getoetst en beoordeeld. (zie ook bijlage 1; 'Onderwijsmodel Capabel Hogeschool')

Voor beide bestaande bacheloropleidingen zijn eveneens op basis van een beroepsprofiel kernopgaven (eindkwalificaties) vastgesteld. Voor HBO-Rechten is hierbij direct aangesloten op het 'Landelijk beroeps- en opleidingsprofiel HBO-Rechten 2025'. Ter zijde: door het Landelijk Overleg HBO-Rechten worden de kernopgaven genoemd: 'kerncompetenties'.

Wanneer de kernopgaven van SZ-professional vergeleken worden met de kerncompetenties van HBO-Rechten, telkens binnen de bijbehorende context (werkomgeving), levert dit het volgende beeld op.

Uitvoerende context:

- SZ-professional: **Uitvoeren** van werk, zorg en inkomen in het ketendienstproces van werk, zorg en inkomen; **Omgaan met** fraude en handhaving in publieke en private sociale zekerheid en zorg; **Samenwerken** met de dienstverleners in de keten.
- HBO-Rechten: Uitvoeren organiseren: Organisatieprocessen efficiënt en effectief **uitvoeren** in een juridische context, met aandacht voor legal tech (op de rechtspraktijk gerichte software), juridische proces- en kwaliteitsmanagement, kennis- en informatiemanagement en innovatie.

Adviserende en begeleidende context:

- SZ-professional: Het **analyseren** van werkprocessen; **Vergelijken** van wijzen van uitvoering in internationaal verband; **Onderzoeken** van knelpunten in de (uitvoering van de) sociale zekerheid.
- HBO-Rechten: Analyseren en Adviseren: Rechtsvragen formuleren en beantwoorden, op basis van een **analyse** van de praktijk en juridisch relevante feiten en juridische bronnen; Voor de praktijk bruikbare juridische **adviezen** geven op basis van een **analyse**.

Leidinggevende context:

- SZ-professional: Omgaan met **multiproblematische** gevallen en processen; **Leiding geven** als team- of projectleider; **Leidinggeven** aan kwaliteitsverbetering.
- HBO-Rechten: Belangen behartigen, beslissen en regisserend organiseren: Juridische **belangen** van anderen **behartigen** door rechtsbijstand te verlenen, te onderhandelen en te bemiddelen; De rechtspositie van één of enkele (rechts)personen **vaststellen, verantwoord en vastleggen**, na het duiden en wegen van juridische argumenten en maatschappelijke factoren; Organisatieprocessen efficiënt en effectief **regisseren** in een juridische context, met aandacht voor legal tech (op de rechtspraktijk gerichte software), juridische proces- en kwaliteitsmanagement, kennis- en informatiemanagement en innovatie.

Vanuit de kernopgaven zijn de opleidingen SZ-professional (ook: SZ) en HBO-Rechten (ook: RE) uitgewerkt in ontwikkelingslijnen en thematische leerprojecten, inclusief leerdoelen en curriculum. De hiervoor weergegeven vergelijking van kernopgaven maakt de overlap die er is vanuit de abstractere eindterm-terminologie zichtbaar en daarmee de ruimte om leerdoelen en curriculum in samenhang vorm te geven. Dit blijkt ook uit de ontwikkelingslijnen van beide opleidingen die sterk overlappend zijn, zoals in het hieronder weergegeven overzicht is te zien.

OL	Ontwikkelingslijnen SZ-professional	Ontwikkelingslijnen HBO-Rechten
1.	Oriëntatie op beroep en werkveld	Oriëntatie op het beroep en het werkveld van de hbo-jurist
2.	Nederlands recht	Publiek recht
3.	Sociale zekerheid: publiek	Privaat recht
4.	Sociaal zekerheid: privaat	Sociaal recht
5.	Maatschappelijke ontwikkelingen	Maatschappelijke ontwikkelingen
6.	Management & Organisatie	Organisatie en (Financieel) Management
7.	Informatievoorziening en ICT	Metajuridica
8.	Uitvoeren van werkprocessen	Uitvoeren van werkprocessen
9.	Methodisch handelen	Onderzoeksvaardigheden
10.	Zakelijk communiceren	Zakelijke communicatie
11.	Klantgerichtheid	Klantgerichtheid
12.	Resultaatgerichtheid	Resultaatgerichtheid
13.	Samenwerking	Samenwerking
14.	Probleemanalyse	Probleemanalyse
15.	Oordeelsvorming	Oordeelsvorming
16.	Organiseren van eigen werk	Organiseren van eigen werk
17.	Zelfontwikkeling	Zelfontwikkeling
18.	Beroepsrelevante Persoonskenmerken	Persoonskenmerken, met als kernelementen 'Integriteit', 'Flexibiliteit', 'Initiatief' en 'Onafhankelijkheid'

Tabel 1: ontwikkelingslijnen bestaande opleidingen

3.2 Overlap curriculum samenstellende opleidingen met samengevoegde opleiding

Om een goed beeld te krijgen van hoe de bestaande opleidingen zich verhouden tot de nieuwe samengevoegde opleiding en in hoeverre daarbij sprake is van een overlap, zijn van beide opleidingen ook de werkcolleges, opdrachten en hieraan verbonden studielast per ontwikkelingslijn in beeld gebracht als onderdeel van de nieuwe samengevoegde opleiding. In onderstaande tabel is voor de nieuwe samengevoegde opleiding per ontwikkelingslijn (OL) en per leerproject (LP) af te lezen welke colleges en opdrachten in beide samenstellende opleidingen voorkomen (overlappende onderdelen) en welke colleges en opdrachten uit ofwel de ene opleiding, ofwel de andere opleiding

afkomstig zijn, dan wel nieuwe elementen betreffen (onderdelen uit RE, SZ of nieuw). Ook het totaal aantal colleges per ontwikkelingslijn is weergegeven.

De totaaltelling van dit aantal colleges en opdrachten is vervolgens omgezet naar de studielast in EC's per ontwikkelingslijn (bron: LP-ontwerp SZ-professional en HBO-Rechten in relatie tot de nieuwe opleiding). Dit geeft een beeld van de mate van overlap van de beide opleidingen in de nieuwe opleiding, waarbij wij voorstellen deze 'Sociaal Recht' te noemen

Aantallen werkcolleges, workshops en opdrachten samengevoegde opleiding gerelateerd aan SBU/EC	LP1	LP2	LP3	LP4	LP5	LP6	LP7 minor	LP8	LP15 minor	LP9 10	LP11 12	totaal aantal	EC
OL1 overlappende werkcolleges	1	1	1									3	4
OL1 werkcolleges uit RE of SZ of nieuw	3	3	3									9	11
Totaal aantal werkcolleges OL1	4	4	4									12	15
OL2 overlappende werkcolleges	2	3	2	1			1					9	6
OL2 werkcolleges uit of RE of SZ of nieuw	2			3	4	2	2	1				14	9
Totaal aantal werkcolleges OL2	4	3	2	4	4	2	3	1				23	15
OL3 overlappende werkcolleges	2	2	3	1	1	1	2					12	9
OL3 werkcolleges uit of RE of SZ of nieuw			1	2	3	2	1					9	6
Totaal aantal werkcolleges OL3	2	2	4	3	4	3	3					21	15
OL4 overlappende werkcolleges	1	2	2	2		1						8	7
OL4 werkcolleges uit of RE of SZ of nieuw	1	1	1	1	2	2	2					10	8
Totaal aantal werkcolleges OL4	2	3	3	3	2	3	2					18	15
OL5 overlappende werkcolleges	1	1	1	1	1	1						6	3
OL5 werkcolleges uit of RE of SZ of nieuw		1						1	2			4	2
Totaal aantal werkcolleges OL5	1	2	1	1	1	1		1	2			10	5
OL6 overlappende werkcolleges												0	0
OL6 werkcolleges uit of RE of SZ of nieuw		2		1	3	1	2	2	2			13	5
Totaal aantal werkcolleges OL6	0	2	0	1	3	1	2	2	2			13	5
OL7 overlappende werkcolleges		1			1							2	2
OL7 werkcolleges uit of RE of SZ of nieuw	1		1	1								3	3
Totaal aantal werkcolleges OL7	1	1	1	1	1							5	5
OL8 overlappende werkcolleges	1	1	1		1							4	1
OL8 werkcolleges uit of RE of SZ of nieuw	1			4	1	3	2		2			13	4

Aantallen werkcolleges, workshops en opdrachten samengevoegde opleiding gerelateerd aan SBU/EC	LP1	LP2	LP3	LP4	LP5	LP6	LP7 minor	LP8	LP15 minor	LP9 10	LP11 12	totaal aantal	EC
Totaal aantal werkcolleges OL8	2	1	1	4	2	3	2		2			17	5
OL9 overlappende werkcolleges	2	1	1	2	2	2	2	2				14	15
OL9 werkcolleges uit of RE of SZ of nieuw												0	0
Totaal aantal werkcolleges OL9	2	1	1	2	2	2	2	2				14	15
OL10-18 overlappende workshops	5	6	6	5	5	6	5	4				42	22
OL10-18 workshops uit of RE of SZ of nieuw		1	1		1		1	2				6	3
Totaal aantal workshops OL10-18	5	7	7	5	6	6	6	6				48	25
OL1-18 overlappende opdrachten ²	2	2	2		2	1	2	6	2	12	12	43	112
OL1-18 opdrachten uit RE of SZ of nieuw				2		1						3	8
Totaal aantal opdrachten OL1-18	2	2	2	2	2	2	2	6	2	12	12	46	120
Totaal overlappende lesstof	16	19	18	12	13	12	12	12	2	12	12	141	180
Totaal lesstof uit of RE of SZ of nieuw	6	6	5	14	14	11	10	6	6			78	60
Totaal aantallen werkcolleges, workshops en opdrachten	22	25	23	26	27	23	22	18	8	12	12		240

Tabel 2: nieuwe opleiding Sociaal Recht; aantallen werkcolleges, workshops en opdrachten naar herkomst

Opmerkingen bij bovenstaande de tabel:

1. Twee leerprojecten zijn aangewezen als minor. Deze minoren kunnen worden ingeruild voor bestaande keuzeleerprojecten.
De optie binnen SZ-professional om via minoren de beroepsopleiding tot arbeidsdeskundige af te ronden, komt in de samengestelde opleiding Sociaal Recht namelijk terug in de vorm van keuze-leerprojecten LP14 en LP17. Deze keuze-leerprojecten zouden overigens in 2021 ook aan HBO-Rechten zijn toegevoegd, maar de implementatie is doorgeschoven naar 2022 en er is vervolgens van afgezien in verband met deze conversie-ontwikkeling.
2. Ter informatie: het voornemen is om, mits toestemming verkregen wordt voor de nieuwe verbrede samengestelde opleiding, in afstemming met het werkveld en de studenten nog een andere keuze mogelijk te maken, namelijk die voor een leerproject over Casemanagement (LP16). Vanuit de marktontwikkelingen is hier aanleiding toe; een eerste verkenning heeft plaatsgevonden inclusief bespreking met de studenten. Dit keuze-leerproject blijft bij dit conversieverzoek buiten beschouwing en zal onderdeel zijn van verdere actualisering van de opleiding, nadat toestemming is verkregen voor de conversie. LP15 is binnen SZ-professional ontwikkeld om uitvoering te geven aan een oordeel van het auditpanel dat het afstuderen niet in 2 LP (LP11-12, met een omvang van in totaal 40 EC) maar in 1,5 LP (omvang 30 EC) zou behoren te worden uitgevoerd. De vrijval vanuit LP11-12 (studie-uren) is vervolgens gebruikt voor de inrichting van een nieuw LP met een omvang van 10 EC. Hier is volgnummer LP15 aan toegekend. Binnen HBO-Rechten is nog toegestaan om af te studeren in twee volle leerprojecten (40 EC). Het voornemen om ook bij deze opleiding deze omvang van het

² Aantallen opdrachten zijn voor wat LP9-10 (stage) en LP11-12 (afstuderen) weergegeven in een hoger aantal omdat het gewicht van die opdrachten hoger is dan de opdrachten uit andere LP's

afstuderen terug te brengen naar 30 EC is vooralsnog, lopende deze conversieprocedure, opgeschort. Indien dit al doorgevoerd was dan zou LP15 van SZ-professional ook in HBO-Rechten zijn geïmplementeerd met een overlap van (nagenoeg) 100%.

3. Het gewicht van de opdrachten in de LP's 9 t/m 12 (stage en afstuderen) is hoger dan in de andere LP's (niveaugroei).

Uit de vergelijking van beide opleidingen blijkt een overlap van 75% 'overlap-lesstof' c.q. 'overlap-leerdoelen' welke geheel is opgenomen in de nieuwe, samengevoegde opleiding. De onderdelen van de samenstellende opleidingen welke elkaar niet overlappen, komen voor een groot gedeelte ook terug in de nieuwe, samengevoegde opleiding. Daarnaast zijn een paar curriculumonderdelen (werkcolleges en opdrachten en hieraan verbonden studielast) nieuw toegevoegd of gereviseerd. Voor wat betreft de keuze-leerprojecten LP14 en LP17 merken wij op dat deze in essentie een volledige overlap kennen, ware het niet dat de implementatie ervan binnen HBO-Rechten uiteindelijk 'on hold' is gezet in verband met deze conversie-ontwikkeling, zoals ook hierboven aangegeven (opmerking 1).

4 De nieuwe samengevoegde opleiding

4.1 Beroepsprofiel, beroepsrollen en beroepscontexten

Bij de ontwikkeling van het beroepsprofiel van Sociaal Recht is primair uitgegaan het Landelijk beroeps- en opleidingsprofiel HBO-Rechten waarop vanuit het beroepsprofiel SZ-professional is aangevuld. Omdat dat profiel voldoende ruimte laat voor de aanvullingen vanuit het beroepsprofiel SZ-professional vallen alle studenten die afstuderen binnen het profiel van HBO-Rechten.

4.2 Kernopgaven en ontwikkelingslijnen opleiding Sociaal Recht

De hiervoor besproken en uitgewerkte kernopgaven van ieder van de samenstellende opleidingen zijn als volgt verenigd in 9 kernopgaven voor de nieuwe bacheloropleiding HBO Sociaal Recht. Zie onderstaande tabel. De gedefinieerde beroepscontext wordt daarmee ook zichtbaar gemaakt.

	Zakelijke dienstverlening	Private organisaties	Overheid
Uitvoeren	1. Het verantwoord opstellen van juridische documenten.	2. Het in samenwerking met relevante beroepsbeoefenaren uitvoeren van juridische werkprocessen.	3. Het binnen de overheid efficiënt uitvoerend organiseren van werk met betrekking tot (juridische) vraagstukken tot midden complex niveau.
Adviseren	4. Het uitvoeren van gegrond onderzoek en op basis hiervan verstrekken van juridisch advies.	5. Op arbeids- en bedrijfsrechtelijke aspecten gebaseerd analyseren van en adviseren over werkprocessen.	6. Het op basis van praktijkonderzoek ontwikkelen van beleid.
Leiding-geven	7. Juridische belangenbehartiging van andere (rechts)personen.	8. Het in teamverband vaststellen van verbeteringen in juridische werkprocessen en het realiseren hiervan.	9. Het effectief leidinggeven aan en beslissen in hoog-complexe juridische vraagstukken met maatschappelijke relevantie.

Tabel 3: Kernopgaven HBO Sociaal Recht

De hieraan verbonden ontwikkelingslijnen overlappen vrijwel geheel met die van de samenstellende opleidingen, waarmee de overlap van leerdoelen en eindtermen eveneens een feit is. De tabel hierna geeft een overzicht van de ontwikkelingslijnen van de nieuwe samengestelde opleiding (Sociaal Recht) en de herkomst hiervan vanuit SZ-professional en HBO-Recht.

OL	Ontwikkelingslijnen samenstellende opleidingen	Ontwikkelingslijnen HBO Sociaal Recht
1	SZ: Oriëntatie op beroep en werkveld RE: Oriëntatie op het beroep en het werkveld van de hbo-jurist	Oriëntatie
2	SZ: Nederlands recht RE: Publiek recht	Nederlands recht
3	SZ: Sociale zekerheid: publiek RE: Privaat recht	Publiek recht
4	SZ: Sociaal zekerheid: privaat RE: Sociaal recht	Privaatrecht
5	SZ: Maatschappelijke ontwikkelingen RE: Maatschappelijke ontwikkelingen	Maatschappelijke Ontwikkelingen & Metajuridica
6	SZ: Management & organisatie RE: Organisatie en (Financieel) Management	Organisatie & Bedrijfsvoering
7	SZ: Informatievoorziening en ICT RE: Metajuridica	Internationaal recht
8	SZ: Uitvoeren van werkprocessen RE: Uitvoeren van werkprocessen	Uitvoeren van werkprocessen

OL	Ontwikkelingslijnen samenstellende opleidingen	Ontwikkelingslijnen HBO Sociaal Recht
9	SZ: Methodisch handelen RE: Onderzoeksvaardigheden	Methodisch werken
10	SZ: Zakelijk communiceren RE: Zakelijke communicatie	Zakelijk communiceren
11	SZ: Klantgerichtheid RE: Klantgerichtheid	Klantgerichtheid
12	SZ: Resultaatgerichtheid RE: Resultaatgerichtheid	Resultaatgerichtheid
13	SZ: Samenwerking RE: Samenwerking	Samenwerking
14	SZ: Probleemanalyse RE: Probleemanalyse	Probleemanalyse
15	SZ: Oordeelsvorming RE: Oordeelsvorming	Oordeelsvorming
16	SZ: Organiseren van eigen werk RE: Organiseren van eigen werk	Organiseren van eigen werk
17	SZ: Zelfontwikkeling RE: Zelfontwikkeling	Zelfontwikkeling
18	SZ: Beroepsrelevante Persoonskenmerken RE: Persoonskenmerken, met als kernelementen 'Integriteit', 'Flexibiliteit', 'Initiatief' en 'Onafhankelijkheid'	Beroepsrelevante Persoonskenmerken

Tabel 4: Ontwikkelingslijnen HBO Sociaal Recht en herkomst

4.3 Inrichting opleiding Sociaal Recht

Bij de samenvoeging is gekeken naar het totaal van de beroepscontexten en beroepsrollen waarop beide opleidingen zich richten. Voor SZ-professional zijn op deze beroepsprofiel gerelateerde contexten en rollen kernopgaven geformuleerd. Deze kernopgaven zijn opgesteld in afstemming met de Beroepenveldcommissie sociale zekerheid; de opleiding is uniek in Nederland. Bij HBO-Rechten is in dit verband uitgegaan van de kernopgaven (kerncompetenties) zoals door het Landelijk Opleidingen Overleg HBO-Rechten vastgesteld in het Landelijk beroeps- en opleidingsprofiel HBO-Rechten 2025. De kernopgaven uit SZ-professional en de kerncompetenties van HBO-Rechten zijn met elkaar in verband gebracht en voor de nieuwe opleiding HBO Sociaal Recht omgewerkt tot 9 nieuwe kernopgaven zoals in tabel 3 weergegeven. Middels de hieraan gekoppelde ontwikkelingslijnen (tabel 4) zijn de leeruitkomsten van de nieuwe opleiding samengesteld uit of direct gerelateerd aan leeruitkomsten van de samenstellende opleidingen. Hieronder is in tabel 5 deze vergelijking weergegeven. Voor de volledigheid zijn hierin ook de keuze-leerprojecten LP14, LP16 en LP17 opgenomen.

LP	Leeruitkomsten samenstellende opleidingen	Plaats leeruitkomsten van de samenstellende opleidingen in de nieuwe opleiding
1	SZ: LP01: De SZ-professional en werk RE: LP01: De Hbo-jurist en oriëntatie op het sociaal recht	LP1: Arbeidsrecht
2	SZ: LP02: De SZ-professional en Zorg RE: LP01: De Hbo-jurist en oriëntatie op het sociaal recht RE: LP04: De Hbo-jurist: WVP en loon- en salarisadministratie	LP2: Socialezekerheidsrecht
3	SZ: LP01: De SZ-professional en werk SZ: LP03: De SZ-professional en Inkomen RE: LP02: De Hbo-jurist en oriëntatie op bedrijfsrecht	LP3: Bedrijfsrecht

LP	Leeruitkomsten samenstellende opleidingen	Plaats leeruitkomsten van de samenstellende opleidingen in de nieuwe opleiding
4	SZ: LP05: De SZ- professional en Fraude Handhaving RE: LP03: De Hbo-jurist en handhaving, ordening en toezicht (publiek en privaat)	LP4: Onrechtmatigheid (& Fraude)
5	SZ: LP04: De SZ- professional en Multiproblematiek RE: LP02: De Hbo-jurist en oriëntatie op bedrijfsrecht RE: LP05: De Hbo-jurist: Bedrijf typische overeenkomsten en financieel rapporteren	LP5: Multiproblematiek
6	SZ: LP03: De SZ-professional en Inkomen RE: LP06: De Hbo-jurist: Procesvertegenwoordiging in een ontslagzaak	LP6: Procesvertegenwoordiging
7	SZ: LP06: De SZ- professional en samenwerken in de keten (minor) RE: LP07: De Hbo-jurist: Werken in een aanbestedingsproject: inkoop van Zorg of inkoop ICT	LP7: In- en verkoop (minor)
8	SZ: LP08: Praktijkonderzoek in de SZ RE: LP08: De Hbo-jurist: Het doen van praktijkgericht juridisch onderzoek	LP8: Praktijk juridisch onderzoek
14	SZ: LP14 Arbeidsdeskundigheid (keuze)	LP14: Arbeidsdeskundigheid (keuze)
15	SZ: LP15 Leiderschap (minor)	LP15: Leiderschap (minor)
17	SZ: LP01 MAZD Re-integratie van werk naar werk (keuze)	LP17: Re-integratie van werk naar werk (keuze)
9-10	SZ: LP09-10 Externe Stage RE: LP09 en 10: De Hbo-jurist: Externe stage	LP9-10: Externe stage
11-12	SZ: LP11-12 Afstuderen RE: LP11 en 12 De Hbo-jurist: Praktijkgericht Juridisch onderzoek	LP11-12: Afstuderen

Tabel 5: Leeruitkomsten in nieuwe opleiding en hun herkomst

Samenvattend

Vanuit de huidige samenstellende opleidingen gezien heeft de conversie de volgende wijzigingen tot gevolg.

Vanuit de bacheloropleiding SZ-professional gezien:

- Een deel van de inhoud van LP02 'De SZ-professional en Zorg' (25%/5 EC) is in de nieuwe opleiding als onderdeel van het keuze LP14 opgenomen.
- De minor LP06 van SZ-professional 'Samenwerken in de keten' (20 EC) is komen te vervallen met dien verstande dat de gehele lesstof is opgenomen in ontwikkelingslijn 13 die door de hele nieuwe opleiding loopt (spreiding leerstof over hele opleidingsprogramma via OL13).
- De leerstof en leerdoelen van 'Het internationale recht' (LP07 van SZ-professional) is als doorlopende leerlijn via OL7 verwerkt in de nieuwe opleiding. Dit is in lijn met opmerkingen die over dit thema zijn gemaakt door het auditpanel.

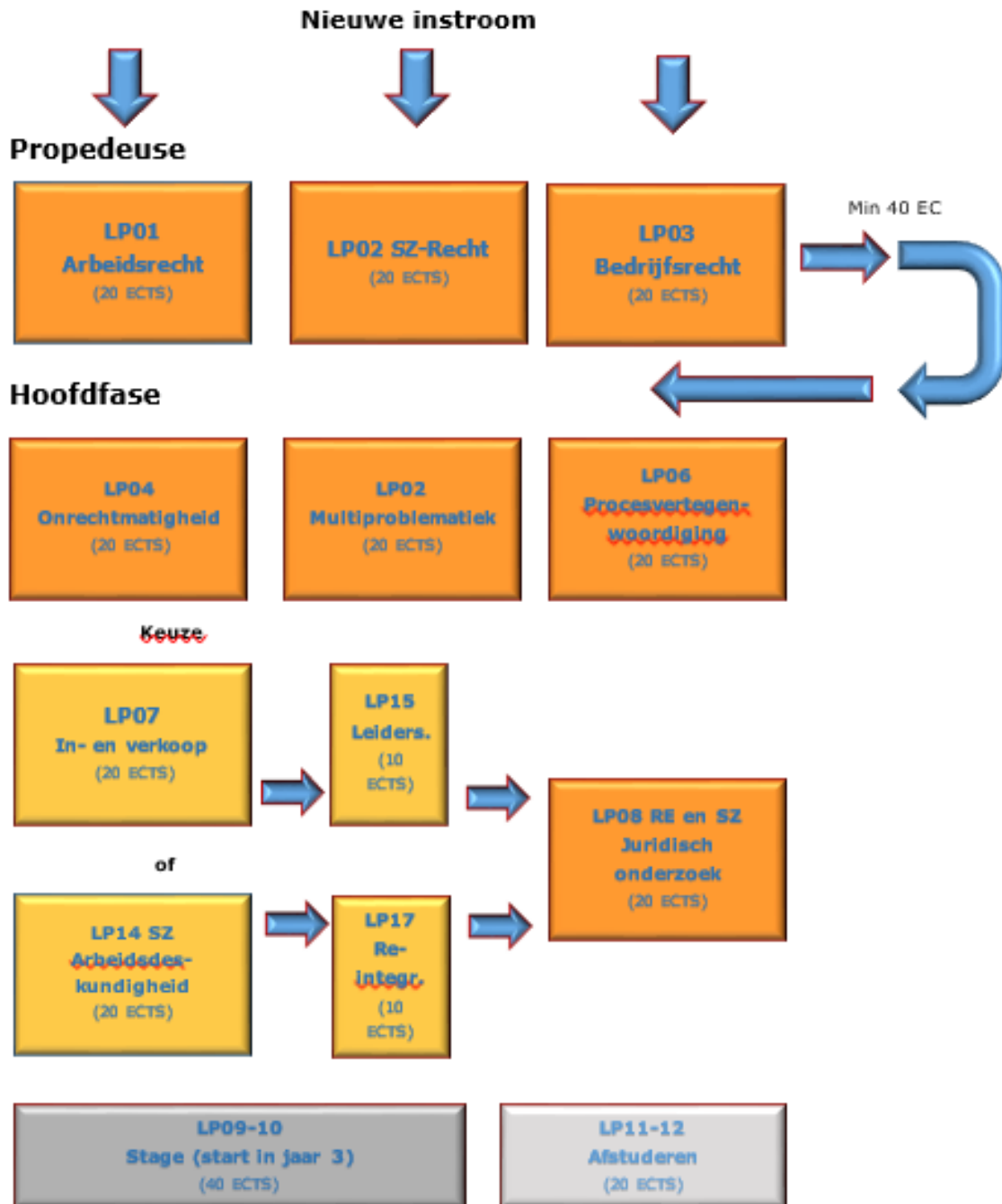
Vanuit de bacheloropleiding HBO-Rechten gezien:

- LP07 uit HBO-Rechten ('Werken in een aanbestedingsproject: inkoop van Zorg of inkoop ICT') is in de nieuwe opleiding voor het grootste deel opgenomen als keuze project LP07 ('In- en

verkoop') en hieraan is de essentie van LP05 uit HBO-Rechten ('De hbo-jurist: Bedrijfstypische overeenkomsten en financieel rapporteren') toegevoegd.

- De zeer specifieke op bedrijfsvoering gerichte aandachtsgebieden in het kader van het bedrijfsrecht worden wat globaler en minder diepgaand behandeld.

In een stroomschema ziet de nieuwe opleiding er als volgt uit:

Schema 1: leerprojecttraject studenten in verbrede opleiding

De keuzevrijheid voor studenten beperkt zich tot 30 EC, waarbij de eerste keuze (20 EC voor LP7, of LP14) direct bepaalt wat het verplichte vervolg daarop is (10 EC in LP15 danwel LP17).

5 Beroepenveld en studenten

5.1 Visie van het beroepenveld op de samenvoeging

Het beroepenveld is over de voorgenomen samenvoeging geconsulteerd via de Beroepenveldcommissie Sociale Zekerheid (bachelor en master) en de Beroepenveldcommissie Rechten (bachelor). De beide beroepenveldcommissies tezamen vormen de beoogde beroepenveldcommissie voor HBO Sociaal Recht.

De kernopgaven, ontwikkelingslijnen, opzet en invulling van de nieuwe samengevoegde opleiding zijn besproken met de beroepenveldcommissies. Beide commissies staan positief tegenover de beoogde ontwikkeling en vinden het een logische stap, gezien de ontwikkelingen in het werkveld en op de arbeidsmarkt. Inhoudelijke opmerkingen in dit verband zijn opgenomen in bijlage 5.

5.2 Gevolgen van de samenvoeging voor studenten

Aan studenten is in september dit jaar een uitgebreide toelichting verzonden over het voornemen van de samenvoeging en consequenties hiervan voor de voortgang van de studie. In bijlage 3 is deze kennisgeving opgenomen. Kort gezegd is, in afstemming met de examencommissies van de samenstellende opleidingen, aangegeven welke binnen een van de oude opleidingen behaalde leerprojecten leidt tot welke vrijstelling binnen HBO Sociaal Recht. Dit is sluitend en leidt in geen van de gevallen tot studievertraging. Aan studenten wordt na overgang tevens de gelegenheid geboden om binnen 12 maanden leerprojecten uit de oude opleidingen die reeds gevolgd zijn ook nog te behalen (accreditatie-vervaldatum HBO-Rechten: 28-12-2023, nieuwe inleverdatum SZ-Professional: 01-11-2014). Voor ieder van de studenten wordt hiervoor een persoonlijk plan opgesteld. In hoofdstuk 6 wordt een nadere toelichting gegeven op de transitie.

De verdere gevolgen voor studenten zijn als volgt.

De opleiding HBO Sociaal Recht biedt studenten de ruimte om beginnend beroepsbeoefenaar te worden in een groter aantal rollen (vier) en in meer contexten (zakelijke dienstverlening, MKB en andere bedrijven) dan waarvoor wordt opgeleid in de huidige samenstellende opleidingen. Dit wordt gerealiseerd door het aanbieden van zowel een breder juridisch kennis- en vaardigheidsniveau als competenties op sociaal en arbeidsmedisch gebied, terwijl de technische kant van bedrijfsvoering (kostprijsberekening, investeringen begroten etc.) in de twee basisjaren minder diepgaand wordt aangeboden dan in de huidige HBO-Rechten. Deze laatste wijziging is ingegeven vanuit de notie dat niet iedere student die een juridische opleiding wil volgen voldoende affiniteit heeft met en belang heeft bij het thema bedrijfsvoering. Het belang om in een juridische bacheloropleiding aan dit thema toch enige aandacht te besteden wordt wel gezien. Dit is ook wat vanuit de Beroepenveldcommissie is aangegeven. Om die reden zijn een aantal van die onderwerpen in een keuzedeel opgenomen. Het onderwerp past naar het oordeel van Capabel Hogeschool ook beter bij een keuzeonderdeel dan bij het reguliere programma. In deze zienswijze worden wij gesterkt door de reacties van de actuele studentenpopulatie die over het vervallen van deze onderdelen in de eerste twee jaar enthousiast waren.

De eerste twee studie jaren van zowel de huidige opleiding HBO-Rechten alsook SZ-professional zijn te zien als basisjaren. Voor SZ-professional studenten volgt hierna verdieping in een bepaald sociaal vakgebied (zoals arbeidsdeskundigheid of casemanagement) en context (zoals sociale zekerheid bij UWV/gemeente of uitvoering private deel sociale zekerheid in organisaties). De opleiding SZ richt zich inhoudelijk op zowel het juridische domein als op het domein maatschappij en gedrag, terwijl formeel wordt opgeleid tot 'bachelor of laws'.

Door de samenvoeging wordt het algemene juridische deel aanzienlijk versterkt, waardoor de student een betere juridische basis krijgt met voldoende aandacht voor diverse relevante zakelijke aspecten in het werken binnen de al benoemde en nieuw toegevoegde contexten. Alle sociale

aspecten waarop de opleiding zich richt blijven in de samengevoegde opleiding geheel behouden. Een bijkomend voordeel van de verbreding van de basis in de nieuwe bacheloropleiding is dat de doorstroom naar de opleiding Master SZ meer solide is. De opleiding is hiermee optimaal afgestemd op de actuele (sociaal)juridische arbeidsmarkt

Voor studenten HBO-Rechten geldt nu dat –vanaf het derde studiejaar de verdieping zich richt op juridisch werk in een zakelijk juridische context. Voor zover dit juridisch werk zich richt op sociale zekerheid is er overlap, maar anders dan bij de opleiding tot SZ-professional is ook verdieping in specifieke rechtsgebieden en hieraan gerelateerde beroepsomgevingen mogelijk.

Door de samenvoeging ontstaat voor deze studenten ook de mogelijkheid een beroepsrichting te kiezen waarin sociale, arbeidsmedische en juridische beroepsaspecten geïntegreerd zijn (zoals in arbeidsdeskundigheid of casemanagement), waarmee eveneens een optimaler afstemming op de actuele algemeen juridische en specifiek sociaalzekerheidsrechtelijke arbeidsmarkt is gerealiseerd.

De meer gedegen juridische bases van de nieuwe verbrede opleiding vergroot de keuzemogelijkheden binnen de opleiding. Hierdoor ontstaat een ruimere keuze voor specifieke beroepsmogelijkheden. Het maakt het voor studenten aantrekkelijker om te kiezen voor deze nieuwe verbrede opleiding dan voor een van de twee constituerende opleidingen. In bijlage 4 zijn deze vergrote beroepsmogelijkheden nader omschreven.

6 Transitie

6.1 Zittende studenten SZ-professional en HBO-Rechten

Er zijn per augustus 2022 totaal 13 studenten in de bacheloropleiding hbo-rechten en 13 studenten in de bacheloropleiding SZ-professional. De accreditatie van hbo-rechten loopt tot en met 28-12-2023 en van SZ-professional tot 1-11-2024.

6.2 Samenvoeging en communicatie naar studenten

Capabel Hogeschool heeft van alle studenten in de beide opleidingen in beeld wat de consequenties zullen zijn van de beoogde samenvoeging. Op één uitzondering na kunnen alle student de eindkwalificaties die bij aanvang van de hun opleiding golden onverkort ook in de conversieopleiding behalen zonder extra studielast of doorlooptijdverlenging. Dit is mogelijk omdat de overlap tussen de nieuwe en de oude opleiding zo groot is, een deel van de studenten zo ver gevorderd is dat de conversie voor hen niet tot wijziging van de opleiding leidt of zij aan het begin van de studie staan waardoor er wat de voortgang betreft nauwelijks effect is van de wijziging³.

Mocht de transitie doorgang vinden, dan zal met ieder van de studenten in persoonlijke gesprekken met de studieloopbaancoach de consequenties van de overgang worden doorgenomen en op schrift worden gesteld.

Alle studenten die een van beide samenstellende opleidingen volgen zijn in september uitgebreid schriftelijk geïnformeerd over het voornemen tot samenvoeging en de persoonlijke consequenties hiervan voor de studie. In bijlage 3 is die kennisgeving opgenomen. Hierbij is ruimte voor vragen en persoonlijke aandacht gegeven. Studenten zijn in de kennisgeving ook alvast geïnformeerd over de mogelijkheid, althans het voornemen, om een nieuw leerproject LP16 met als thema Casemanagement te ontwikkelen en te implementeren in de opleiding. Beoogd is om - zoals al gebeurde met de Beroepsopleiding tot Arbeidsdeskundige (LP14, LP17) – daarmee de beroepsopleiding tot Casemanager regie op verzuim (Crov) te integreren binnen Sociaal Recht. Dit versterkt de arbeidsmarktpositie voor afgestudeerde bachelorstudenten Sociaal Recht aanzienlijk.

De conversie-aankondiging is voor geen van de studenten reden tot bezwaren of negatieve reacties geweest. Integendeel ontvingen wij over de samenvoeging positieve geluiden. In het bijzonder betrof dit het komen vervallen van het leerproject waarin de technische kant van de bedrijfsvoering centraal stond. Ook werd vanuit HBO-Rechten verheugd gereageerd op het toevoegen van meer sociale elementen aan de opleiding.

³ Bij de groepen SZ-professional en Rechten die in september 2022 zijn gestart zijn de opleidingen al geharmoniseerd, zodanig dat beide groepen hetzelfde programma volgen. Met dat doel is leerproject 5 uit de SZ-opleiding hernummerd zodat daarmee gestart kon worden als LP03 in de propedeuse, zoals in HBO-Rechten. In de nieuwe opzet zal dit leerproject een plek krijgen aan het begin van de hoofdfase (jaar 2).

7 Naam samengevoegde opleiding en visitatiegroep

De gekozen naam (HBO Sociaal Recht) voor de verbrede opleiding doet recht aan de juridische inhoud waarbij het sociale element nog versterkt is door elementen van maatschappij & gedrag. De inhoud van de opleiding bestaat uit beide componenten waaruit de naam is samengesteld: het recht en een sociale insteek. Het juridische karakter van de opleiding komt er goed in tot uitdrukking, terwijl door de verwijzing naar het sociaal recht de opleiding duidelijk verwijst naar een gerichtheid tevens op maatschappij en gedrag; de sociale kant van het werken als Bachelor of Laws. In de term Sociaal Recht (in juridische termen wordt hieronder verstaan de combinatie van arbeidsrecht en socialezekerheidsrecht) komen de beide aspecten mooi samen. Door deze tenaamstelling wordt goed zichtbaar waarin de opleiding zich onderscheidt van de reguliere Hbo-Rechtenopleidingen die algemeen juridisch van aard zijn.

De aansluiting van de bachelor op de opleiding Master SZ blijft voor studenten op deze wijze ook goed zichtbaar terwijl bovendien het verdiepende karakter van deze laatste opleiding duidelijk naar voren komt: toespitsing op het onderdeel sociale zekerheid binnen het sociale recht.

Het Beroepenveld vindt de gekozen naam passend en goed de lading van de inhoud van de samengevoegde opleiding dekkend. Tevens wijst zij erop dat in het wetenschappelijk onderwijs ook een opleiding Sociaal Recht bestaat eveneens gericht op dit werkveld. Capabel Hogeschool ziet dit laatste als een extra argument voor het hanteren van de gekozen naam, omdat dit laat zien dat een doorgroei naar het wetenschappelijk onderwijs binnen het identieke werkveld tot de mogelijkheden behoort.

Ook is nagegaan of de verbrede nieuwe opleiding op te nemen is als opleiding tot Sociaaljuridische Dienstverlening (SJD, isat 34641). Het beroepsprofiel SJD sluit echter niet goed aan bij het beroepsprofiel van Sociaal Recht die in de kern bestaat uit het Landelijk Beroepsprofiel HBO-Rechten 2025 aangevuld met elementen uit SZ-professional. waarin bij de nieuwe opleiding is voorzien. "De sjd'er combineert een stevige juridische en sociaalwetenschappelijke kennisbasis met de sociaal agogische vaardigheden en praktijkkennis van de sociale dienstverlening, die nodig zijn voor een integrale, resultaat- en oplossingsgerichte aanpak van complexe sociaaljuridische problemen van (groepen) cliënten in een kwetsbare positie. (...). Hij handelt vanuit een stevige kennisbasis, die behalve juridische kennis ook methodische kennis en sociaalwetenschappelijke kennis omvat." ⁴. Een opleiding tot Sociaaljuridische Dienstverlening is enerzijds meer algemeen juridisch dan de nieuwe samengevoegde opleiding en is anderzijds toegespitst op andere terreinen of domeinen dan door Capabel Hogeschool voorzien. Het meer gedetailleerde overzicht dat in bijlage 2 te benaderen is, onderstreept deze onverenigbaarheid nog eens extra.

Qua visitatiegroep zou Capabel Hogeschool een voorkeur hebben voor een indeling in de visitatiegroep 'HBO-Rechten groep 3' (conform Master SZ en de huidige SZ-professional). De huidige opleiding bachelor HBO-Rechten is nog niet ingedeeld in een visitatiegroep.

⁴ LANDELIJK BEROEPS- EN OPLEIDINGSPROFIEL SJD, november 2016, Landelijk Opleidingsoverleg Sociaal Juridische Dienstverlening

Bijlage 1: Onderwijsmodel Capabel Hogeschool

Bijgevoegd.

Bijlage 2: Inhoudelijke herkomst samengevoegde opleiding

In het hiernavolgende overzicht is de invulling van de nieuwe opleiding per leerproject tot aan het niveau van de ontwikkelingslijnen inzichtelijk gemaakt. Op het niveau van de ontwikkelingslijnen is zichtbaar gemaakt wat de herkomst is van de onderkende thema's.

Per leerproject is bovendien vermeld welke rollen, contexten en kernopgaven zijn geformuleerd en wat de inhoud, althans het onderwerp, is van de praktijkopdracht.

Ontwikkelingslijn 8 heeft altijd een directe relatie met de uitvoering van de praktijkopdracht. Niet voor alle praktijkopdrachten zijn al definitieve keuzes gemaakt. Zodra deze er zijn, wordt duidelijk of de invulling van OL8 kan worden gerealiseerd vanuit bestaand materiaal (SZ-professional dan wel Hbo Rechten) of dat dit opnieuw ontwikkeld moet worden.

De inhoud en het proces met betrekking tot stage en afstuderen is bij de samenvoegende opleiding gelijk en overgenomen in de samengevoegde opleiding.

OL	Thema	LP1: Arbeidsrecht	LP2: Sociaalzekerheidsrecht	LP3: Bedrijfsrecht	LP4: Onrechtmatigheid	LP5: Multiproblematiek	LP6: Procesvertegenwoordiging	LP7: In- en verkoop (minor) ⁵	LP15: Leiderschap (minor) ⁵	LP8: Praktijkjuridisch onderzoek	LP9-10 Stage	LP 11-12 Afstudeeronderzoek
0	Startbijeenkomst	CHS onderwijssysteem (BSZ & BREV)	CHS onderwijssysteem (BSZ & BREV)	CHS onderwijssysteem (BSZ & BREV)	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt
1	Oriëntatie	Het beroep van ... BSZ & BREV OL1 Studievaardigheden BSZ & BREV OL1 Reflecteren BSZ & BREV OL1 Inleiding recht BSZ & BREV OL1 Basis gespreksvaardigheden (BSZ LP2WS3) (BREV LP2WS3) + alles wat als basis voor een jurist van belang is en niet in de opleiding aan de orde komt, zoals: - Inleiding belastingrecht (BREV LP2 OL2.1 & LP4 OL2.1, 2.2) - overeenkomst en verbintenis (BSZ LP6OL2.2) (BREV LP123 OL1.5) Zie ook hierna OL2	idem als in LP1	idem als in LP1	startbijeenkomst met uitleg PO	startbijeenkomst met uitleg PO	startbijeenkomst met uitleg PO	startbijeenkomst met uitleg PO	Oriëntatie op leiderschap I (BSZ LP15OL1.1) Oriëntatie op leiderschap II (BSZ LP15OL1.2)	startbijeenkomst met uitleg PO	startbijeenkomst met uitleg stage	startbijeenkomst met uitleg afstudeerproject

⁵ Alternatieve keuze LP's: LP14 & LP17 zijn geheel overgenomen uit BSZ (de AD variant)

2	NL recht (restcategorie)	Staatsrecht (BSZ LP2OL3.2) (BREV LP123 OL1.3) Overeenkomsten en verbintenissen en zakenrecht (BSZ LP6OL2.1) (BREV LP123 OL1.5)	Inleiding bestuursrecht (BSZLP3OL2.2) (BREV LP1 OL2.3 + BREV LP6 OL2.1) Bestuursrechtverdieping (BSZ LP6OL3.1) (BREV LP1 OL2.4 + BREV LP6 OL2.1)	Arbowetgeving (BREV LP04 OL4.1) Privacywetgeving (BSZ LP2OL7) (BREV LP4 OL4.1) Inleiding Verzekeringsrecht (BREV LP123 OL1.6)	Fraude en handhaving in het verzekeringsrecht. (BSZ LP5OL4.1) (BREV LP3 OL3.1) Eigendom (BREV LP3 OL3.2)	Inleiding Personen en familierecht (BSZ LP4OL2,1) (BREV LP123 OL1.7) Jeugd- en jeugdbeschermingsrecht (BSZ LP4OL2.2) (BREV LP123 OL1.7) Wet zorg en dwang/ Wet verplichte GGZ (voorheen BOPZ)	Aansprakelijkheidsrecht (BSZ LP2OL2.3) Schadevergoedingsrecht Beslagrecht?	Corporate governance (BREV LP7 OL2.1) Consumentenrecht (BREV LP5 OL3.1)	nvt	nvt	nvt	nvt
3	Publiek recht	Medezeggenschaps- en cao-recht (BSZ LP3OL4.1) (BREV LP6 OL4.2)	Inleiding socialezekerheidsrecht (BSZ LP123OL1) (BREV LP1 OL4.1) Sociale voorzieningen (BSZ LP1OL3+ BSZ LP2OL3+BSZ LP3OL3) (BREV LP1 OL4.1) Sociale verzekeringen (BSZ LP1OL3+ BSZ LP2OL3+BSZ LP3OL3) (BREV LP2 OL4.1) Re-integratievoorzieningen en indicatiestelling (BSZ LP2OL8)	Belastingrecht: Box 1 Winst uit onderneming, ROW, Box 2, Box 3, Persoonsgebonden aftrek, Verliesverrekening Vennootschapsbelasting (BSZ LP3OL6) (BREV LP2 OL2.2 + 2.3) Salarissoftware (BREV LP4 OL2,4)	Strafrecht materieel (BSZ LP5OL2.1) (BREV LP3 OL2.1) Strafrecht formeel (BSZ LP5OL2.2)(BREV LP123 OL1.4) Strafrecht: bijzondere delicten (BSZ LP5OL2.3) (BREV LP3 OL2.2) Fraude en handhaving in de sociale zekerheid (BSZ LP5OL2.4 & 3.1) (BREV LP3 OL4.1 + BREV LP6 OL4.1)	Faillissement & WSNP (BREV LP2 OL3.2 + LP2 OL7.1) Schuldhelpverlening (BSZ LP4OL3) Gezondheidsrecht (BSZ LP2OL2.1&2.2+BSZ LP2OL4.1)	Burgerlijk procesrecht (BSZ LP3OL4.2) (BREV LP6 OL3.1) Bestuursprocesrecht (BSZ LP3OL2.2) (BREV LP6 OL2.1) Procedures in het arbeidsrecht (BREV LP6 OL3.3)	Belastingrecht: OZB Aanbestedingsrecht(BSZ LP6OL4.1) (BREV LP7 OL2.2 + BREV LP7 OL3.1 + 3.3)	nvt	nvt	nvt	nvt
4	Privaatrecht	Arbeidsrecht (BREV LP123 OL1,6): - Totstandkoming aovk (BSZ LP1OL2.1) (BREV LP1 OL3.1 + LP4 OL3.1) - inhoud en uitvoering aovk (BREV LP1 OL3.1 + LP4 OL3.1 & 3.2) Beleidskeuze	Loondoorbetalingsverplichting (BSZ LP1OL4.1)(BREV LP4 OL4.2) Het poortwachtersysteem van de Wvp (BSZ LP1OL4.2) (BREV LP4 OL4.3)	Rechtspersoneelrecht (BSZ LP6OL2.1) (BREV LP123 OL1.8 + LP2 OL3.1) Ondernemingsvormen (BSZ LP03OL2.1) (BREV LP123 OL1.8)	Nakoming & niet-nakoming (BSZ LP4 OL3.3 & LP5 OL3.2) Onrechtmatige daad (BSZ LP6OL2.2) (BREV LP3 OL3.4) Rechtmatige daad (BREV LP123 OL1.6)	Huurrecht (BSZ LP4OL4.1) (BREV LP123 OL1.6 & LP5 OL3.3) Beschermd wonen & maatschappelijke opvang (BSZ LP4OL4.2)	Wijziging arbeidsovereenkomst (BREV LP4 OL3.2) Ontslagrecht algemeen (BSZ LP1OL2.2) (BREV LP6 OL3.2) Ontslag op staande voet en ontbinding van de aovk.	Koop en huurkoop (BREV LP123 OL1.6 & LP5 OL3,1) Intellectueel eigendomsrecht (BREV LP5 OL3.3) Productaansprakelijkheid (BREV LP5 OL3.2) Algemene voorwaarden (BREV LP7 OL3.3)	nvt	nvt	nvt	nvt

		s mbt leefstijl en gezondheid (BSZ LP2OL5.2) (BREV LP1 OL3.2 & LP4 OL5.1)										
5	Maatsch. Ontwikkelingen & Metajuridica	(Recht)sociologie?(BSZ LP8OL2.1) (BREV LP1 OL7.1 & LP4 OL7.1 & LP5 OL7.1)	De toekomst van de sociale zekerheid (BSZ LP1OL5+BSZ LP8OL2.2)	Maatschappelijke ontwikkelingen en effecten op organisaties (BSZ LP6OL5) (BREV LP2 OL5.1)	Rechtshandhaving in discussie (BSZ LP5OL5) (BREV LP3 OL5.1)	De inclusieve arbeidsorganisatie en andere ontwikkelingen rondom de zorg (BSZ LP4OL5+BSZ LP2OL5)	Perspectief op arbeidsverhoudingen (BREV LP1 OL5.1 + BREV LP6 OL5.1)	Rechtseconomie (BSZ LP5OL4.2) (BREV LP3 OL5.1) - komt van LP6 OL5	Het leiden van inclusiviteit & diversiteit I (BSZ LP15OL5.1) Het leiden van inclusiviteit & diversiteit II (BSZ LP15OL5.2)	Kennis en beleid verbinden (BSZ LP8OL6.1) (BREV LP8 OL5) - Komt van LP9 OL6	nvt	nvt
6	Organisatie & Bedrijfsvoering	Box 1 & loonheffing + heffingskortingen (BSZ LP3OL6.1) (BREV LP4 OL2.1, 2.2 Analyse salarisspecificatie	Box 1: periodieke uitkeringen & verstrekkingen (BSZ LP3OL6) SMART doelstellingen formuleren (BSZ LP2WS6)	Bedrijfseconomie (BREV LP2 OL6B) Financiering (BREV LP5 OL6B.2) Strategie en innovatie (BSZ LP1OL6) (BREV LP2 OL6A)	ICT- en social media bij onrechtmatigheid, fraude en handhaving (BSZ LP5OL7)? Formeel belastingrecht (H13) (BREV LP4 OL2.3)	Jobcarving Samenwerken bij multiproblematiek (BSZ LP4OL6.1)	Arbeidsconflicten, mediation en ADR (BREV LP5 OL5.1 + BREV LP6 OL4.3) Managen van processen (BREV LP6 OL6.1)	Kostprijs berekenen &, resultatenrekening en balans lezen (BREV LP5 OL6B.1 + BREV LP7 OL6B.1) Samenwerking en marketing (BREV LP4 OL6.1) Projectmanagement (LP7 OL6A.1)	Leiderschap sdenken I (BSZ LP15OL6.1) Leiderschap sdenken II (BSZ LP15OL6.2) Leidinggeven aan verandering (BSZ LP15OL6.3) Management van mensen (BREV LP5 OL6A)	Mens, maatschappijen organisaties (BSZ LP8OL6.2) Organisatie en management (BSZ LP2 OL6.1) (BREV LP8 OL6A.1) - IN vorige versie niet opgenomen	nvt	nvt

7	Internationaal recht	Inleiding internationaal recht (BSZ LP7OL2.1) (BREV LP123 OL1.9 + LP1 OL2.1)	Coördinatierecht SZ (BSZ LP7OL3.2) (BREV OL4.3) Is de WIA volgens internationale normen acceptabel? (BSZ LP7OL3.1) Uitkeringen en armoede in internationaal perspectief (BSZ LP3OL5)?	Europees recht algemeen (BSZ LP7OL2.2) (BREV LP123 OL1.9 + LP1 OL2.2) De vier vrijheden (BSZ LP7OL2.3) (BREV LP2 OL4.2)	Europese mededingings verboden & verboden staatssteun (BSZ LP7OL4.1) (BREV LP3 OL4.2 & LP5 OL2.1)	nvt	Ingernationaal privaatrecht algemeen (BREV LP5 OL3.4) Internationaal arbeidsrecht (BSZ LP7OL4.2) (BREV LP3 OL4.3)	Internationale koop: Weens Koopverdrag, EVO/ Rome II	nvt	nvt	nvt	nvt
8	Uitvoeren van werkprocessen	Rechtstoepassing in NL (BREV LP1 OL8.1)	Nieuwe les relateren aan nieuwe PO OF Het WIA werkproces (BSZ LP3OL8) OF een ander thema indien de PO wordt gewijzigd. Bijvoorbeeld: Werkproces Wvp en loonsancties (BSZ LP1OL8.1) + Inleiding Belasting & belastbaarheid (BSZ LP1OL8.2+8.3) OF Uitwerking van de Wvp in de praktijk (en Voortschrijdend cumulatief rekenen VCR) (BREV LP4 OL8)	Oefenen in het opstellen van overeenkomsten (BREV LP2 OL8.1)	Handhaving in de praktijk (BSZ LP5OL8) (BREV LP3 OL8.1)	Psychische problematiek en verslavingen (BSZ LP4OL8.2&8.3) Gedrags-, ontwikkelings- en persoonlijkheidsstoornissen en verstandelijke beperkingen (BSZ LP4OL8.2&8.3) Ziektebeelden en aandoeningen (BSZ LP4OL8.4) - laten aansluiten bij BSZ LP14 -	De procedure en voorbereiding op de taak (BREV LP6OL8.1) Een goed processtuk is het halve zittingswerk (BREV LP6 OL8.2) Het maken van een cao-bepaling/ een personeelsreglement (LP6 OL8.3)	nader in te vullen ahv PO	Projectmanagement (BSZ LP15OL8.1) Scrum/Agile werken (BSZ LP15OL8.2)	nvt	nvt	nvt
9	Methodisch werken	Inleiding PJO + analyse onderzoeksrapport (BSZ LP1OL9.2) (BREV 123 OL1.11) Juridische vaardigheden: jurisprudentie (BSZ LP1OL9.1) (BREV LP1 OL9.1)	Inleiding PJO+ analyse onderzoeksrapport (BSZ LP1OL9.2) (BREV 123 OL1.11) Juridische vaardigheden: wettenbundel + parlementaire stukken (BSZ LP2OL9.1) (BREV LP2 OL9.1)	Inleiding PJO + analyse onderzoeksrapport (BSZ LP1OL9.2) (BREV 123 OL1.11) Juridische vaardigheden: casus oplossen (BSZ LP3OL9.1) (BREV LP3 OL9.1)	Overnemen zoals bij rechten of BSZ. Geen grote wijzigingen. Alleen verbeteringen aanbrengen.	nvt	Misschien toch in deze OL lessen opnemen?	nvt	nvt	nvt	nvt	

10	Zakelijk communiceren	Zakelijke communicatie of schrijfvaardigheid (BSZ LP123WS1+BSZ LP2WS4) (BREV LP1+2WS1)	Methodisch handelen (BSZ LP3WS1)	Zakelijke communicatie of schrijfvaardigheid (BSZ LP123WS1+BSZ LP2WS4) (BREV LP1+2WS1)	Gespreksvaardigheden: verbale/ non-verbale communicatie (BSZ LP5WS1) Gespreksvaardigheden bij handhaving & Fraude (BSZ LP5WS2) (BREV LP3 WS1)	Intake en Diagnose (BSZ LP4WS1) Maken/ bespreken PvA (BSZ LP4WS2) Samenwerken met (autonome) professionals binnen multiproblematiek (BSZ LP4WS3) Zelfsturing in hulpverleningsgesprekken (BSZ LP4WS4) Bevorderen kennisontwikkeling in multidisciplinaire teams (BSZ LP6WS3) Feedback geven en ontvangen (BREV LP8 WS3) Netwerken (BSZ LP6WS4) BREV LP7 WS1) Interview	Argumenteren (BSZ LP1WS4) (BREV LP4 WS1) Een betoog schrijven en mondeling presenteren (BREV LP2 WS4 + LP4 WS2 + BREV LP6 WS3) Onderhandelen (BSZ LP6WS2) (BREV LP6 WS2) Schriftelijke communicatie (BREV LP5 WS3) Roos van Leary (BSZ LP3WS3) (BREV LP2 WS6) Interculturele communicatie (BSZ LP7WS1) Gesprekstechnieken (BREV LP6 WS1) Analytisch denken (BREV LP6 WS4) Interview	WS4) Gedragsbeïnvloeding (BREV LP Argumentatie binnen communicatie (BREV LP5 WS1) Analytisch denken (BREV LP5 WS2) Effectief vergaderen (BREV LP7 WS1) Groepsdynamica (BREV LP7 WS2) Belangenafweging (BREV LP7 WS3) Omgaan met culturele diversiteit (BSZ LP7WS2) Schriftelijk presenteren (BREV LP4 WS3) Interview	Leidinggevende competenties (BSZ LP15WS1) Succesvolle teams samenstellen (BSZ LP15WS2) WS3: Leiderschap: verbinding, autonomie en competentie (BSZ LP15WS3) WS4 Leiderschap: persoonlijke waarden & Interview: Morele besluitvorming (BSZ LP15WS4&5) Interview	Adviesvaardigheden (BREV LP4 WS4) Interviewtechnieken (BREV LP8 WS1) Schriftelijke communicatie (BREV LP5 WS4) Een presentatie maken en mondeling presenteren (BSZ LP3WS4) (BREV LP2 WS4) Stereotypering (BREV LP8 WS2) Logisch en kritisch denken (BREV LP8 WS4) Interview	interview?		
11	Klantgerichtheid	Kernkwaliteiten (BSZ LP2WS5) (BREV LP2 WS5)	Ethiek II (BSZ LP2WS2) (BREV LP2 WS2)	Omgaan met verschillen tussen mensen (BSZ LP7WS3b)	Omgaan met weerstand en agressie (BSZ LP5WS4) (BREV LP3 WS3) Ethiek III (BSZ LP3WS6) (BREV LP3 WS4) Interview Integriteit, compliance, agressie (BSZ LP5WS5) (BREV LP3 WS5)								
12	Resultaatgerichtheid												
13	Samenwerking												
14	Probleemanalyse												
15	Oordeelsvorming												
16	Organiseren van eigen werk												
17	Zelfontwikkeling												
18	Beroepsrelevante Persoonkenmerken												

Bijlage 3 Kennisgeving aan studenten

Opmerking vooraf: in onderstaande 'kennisgeving aan studenten' is tevens de mogelijk nog te ontwikkelen leerprojectoptie LP16 ('Casemanagement en inkomen') opgenomen ter bespreking.

Aan: Studenten bacheloropleiding SZ-Professional en HBO-Rechten
Utrecht, 14 september 2022

Beste studenten,

Sommigen van jullie hebben hier al iets van meegekregen. Anderen nog niet. We willen met dit schrijven in elk geval jullie allemaal goed op de hoogte stellen van mogelijke toekomstige ontwikkelingen.

Op dit moment verzorgt de hogeschool twee door de overheid (OCW) erkende opleidingen die opleiden tot "Bachelor of Laws". Dat zijn:

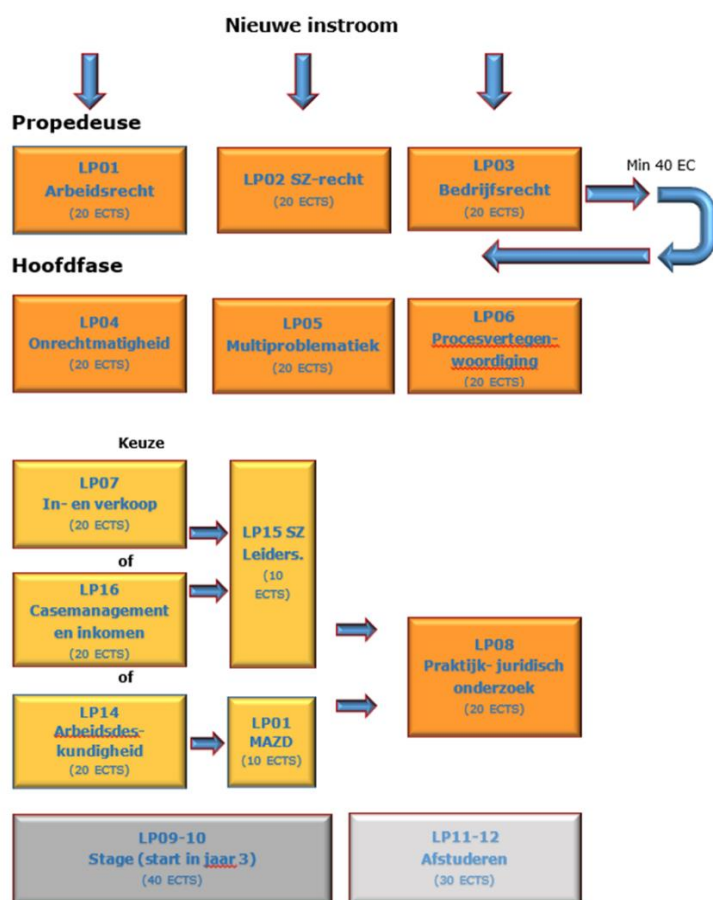
- bacheloropleiding HBO-Rechten (BREV)
- bacheloropleiding SZ-Professional (BSZ)

Wij treffen op dit moment voorbereidingen om deze twee opleidingen samen te voegen tot een nieuwe, bredere opleiding. Wat dat voor consequenties voor jullie heeft en hoe die nieuwe opleiding eruit komt te zien, kunnen jullie in deze kennisgeving nalezen.

Doel samenvoeging

Zoals hiervoor al genoemd werken we aan een samenvoeging van de beide opleidingen tot één nieuwe, bredere hbo bacheloropleiding met de bijbehorende graad Bachelor of Laws. De eindtermen en leerdoelen van beide huidige bacheloropleidingen zijn daarin, deels als keuze, vrijwel geheel overgenomen. Je kunt bij overstap naar de nieuwe opleiding je beoogde curriculum dus binnen de nieuwe opleiding afronden en dezelfde graad "Bachelor of Laws" verkrijgen als in de opleiding waarin je bent gestart.

Met de samenvoeging kunnen we een opleiding verzorgen die onze studenten meer keuze en daardoor betere vooruitzichten biedt in hun loopbaan en op de arbeidsmarkt. In het schema

hiernaast kan je zien hoe de nieuwe opleiding er in de grote lijnen uit gaat zien.

Voorwaarden

Voor de samenvoeging van de twee erkende opleidingen is toestemming nodig van de NVAO en het ministerie van OCW. Deze toestemming zal in oktober 2022 worden aangevraagd.

Nieuwe naam

Onderdeel van de aanvraag voor toestemming voor samenvoeging van twee opleidingen is de keuze voor een nieuwe naam voor de nieuwe verbrede opleiding. In de aanvraag hebben wij gekozen voor de naam **HBO Sociaal Recht**. Over de naamkeuze beslissen uiteindelijk de NVAO en het ministerie van OCW.

Tijdpad

Het voornemen is om de samenvoeging per 1 januari 2023 te laten ingaan.

Vorbereiding op de samenvoeging

Mede als voorbereiding op de gewenste samenvoeging is Capabel gestart met de uitvoering van een inhoudelijke revisie van de beide betrokken bacheloropleidingen. Dit heeft tot gevolg dat nu al gestart wordt met inhoudelijke bijstellingen gericht op de toekomstige situatie.

Consequenties voor studenten

De twee opleidingen waar het bij de samenvoeging om draait, kennen veel overeenkomsten omdat bij de ontwikkeling van de HBO-Rechtenopleiding, de SZ-professional opleiding als uitgangspunt is genomen. In de beide opleidingen ligt een belangrijk accent op het sociale recht (arbeidsrecht en socialezekerheidsrecht). Dat vergemakkelijkt voor alle studenten in de beide bestaande opleidingen de overstap naar de nieuwe opleiding.

Overgang van studenten SZ-professional naar de nieuwe samengevoegde opleiding.

In onderstaande tabel is aangegeven welke behaalde onderdelen van de opleiding SZ-professional bij overgang naar de nieuwe opleiding leiden tot vrijstelling van welk leerproject. Studenten die in de nieuwe opleiding vrijstelling(en) willen verwerven maar die de hiervoor vereiste leerprojecten in de bacheloropleiding SZ-professional nog niet geheel hebben afgerond op het moment van de overgang naar de nieuwe opleiding, hebben nog 12 maanden de tijd om de ontbrekende toetsen alsnog te halen zodat de vrijstelling kan worden verkregen. Dit geldt alleen voor al gestarte leerprojecten SZ professional. Hierna vervolg je je studie in de nieuwe samengevoegde opleiding.

LP	Behaalde leerprojecten in de Bacheloropleiding SZ opleiding	Vrijstelling wel/niet in de nieuwe samengevoegde opleiding
1	SZ: LP01: De SZ-professional en werk	LP01: Arbeidsrecht (20 EC): geheel vrijgesteld
2	SZ: LP02: De SZ-professional en Zorg	LP02: Socialezekerheidsrecht (20 EC): geheel vrijgesteld
3	SZ: LP01: De SZ-professional en werk en SZ: LP03/LP05 ¹ : De SZ-professional en Inkomen	LP03: Bedrijfsrecht (20 EC): geheel vrijgesteld
4	SZ: LP03/LP05 ¹ : De SZ- professional en Fraude Handhaving	LP4: Onrechtmatigheid & Fraude (20 EC): geheel vrijgesteld
5	SZ: LP04: De SZ- professional en Multiproblematiek	LP5: Multiproblematiek (20 EC): geheel vrijgesteld
6	SZ: n.v.t.	LP6: Procesvertegenwoordiging (20 EC): vrijstelling niet van toepassing
7	SZ: n.v.t.	LP7: In- en verkoop (keuze, 20EC): vrijstelling niet van toepassing
8	SZ: LP08: Praktijkonderzoek in de SZ	LP8: Praktijkjuridisch onderzoek (20 EC): geheel vrijgesteld
14	SZ: LP02: De SZ-professional en Zorg en SZ: LP14: Arbeids-deskundigheid	LP14: Arbeids-deskundigheid (keuze, 20EC): geheel vrijgesteld
15	SZ: LP15 Leiderschap (minor)	LP15: Leiderschap (keuze, 10 EC): geheel vrijgesteld
17	SZ: LP01 MAZD: Re-integratie	LP17: Re-integratie (keuze, 10EC): geheel vrijgesteld
9-10	SZ: LP09-10 Externe Stage	LP9-10: Externe stage (40 EC): geheel vrijgesteld
11-12	SZ: LP11-12 Afstuderen	LP11-12: Afstuderen (30 EC): geheel vrijgesteld

Tabel 1: overgang + vrijstellingen studenten SZ-professional naar nieuwe samengevoegde opleiding⁶

Alle onderwerpen uit SZ-professional komen ook terug in de HBO Sociaal Recht met deels andere accenten en wat extra zwaartepunten op het recht. Meer dan de helft van de bestaande leerprojecten komen vrijwel ongewijzigd terug in de nieuwe opleiding.

Voor het behalen van de propedeuse SZ-professional geldt, uitgaande van een positief besluit van de NVAO op de samenvoeging, dat wij nog 12 maanden een propedeuse getuigschrift SZ-professional kunnen verstrekken op basis van behaalde LP01 t/m LP03 in oude opzet.

Overgang van studenten HBO-Rechten naar nieuwe samengevoegde opleiding

In onderstaande tabel is aangegeven welke behaalde onderdelen van de opleiding HBO-Rechten bij overgang naar de nieuwe opleiding leiden tot vrijstelling van welk leerproject. Studenten die in de nieuwe opleiding vrijstelling(en) willen verwerven maar die de hiervoor vereiste leerprojecten in de bacheloropleiding HBO-Rechten nog niet geheel hebben afgerond op het moment van de overgang naar de nieuwe opleiding, hebben nog 12 maanden de tijd om de ontbrekende toetsen alsnog te

⁶ Studenten die voor 2022 zijn gestart met de opleiding volgden LP03 met het thema: Inkomen en LP05 met het thema Fraude en Handhaving. In de opleiding van studenten die vanaf september 2022 instromen is het thema van LP03 Fraude & Handhaving en van LP05 Inkomen.

halen zodat de vrijstelling kan worden verkregen. Dit geldt alleen voor al gestarte leerprojecten HBO-Rechten. Hierna vervolg je je studie in de nieuwe samengevoegde opleiding.

LP-nieuw	Behaalde leerprojecten in de Bacheloropleiding HBO-Rechten	Vrijstelling wel/niet in de nieuwe samengevoegde opleiding
1	RE: LP01: De Hbo jurist en oriëntatie op het sociaal recht	LP01: Arbeidsrecht (20 EC): geheel vrijgesteld
2	RE: n.v.t.	LP02: Socialezekerheidsrecht (20 EC): vrijstelling niet van toepassing
3	RE: LP02: De Hbo jurist en oriëntatie op bedrijfsrecht	LP03: Bedrijfsrecht (20 EC): geheel vrijgesteld
4	RE: LP03: De hbo-jurist en handhaving, ordening en toezicht (publiek en privaat)	LP04: Onrechtmatigheid & Fraude (20 EC): geheel vrijgesteld
5	RE: n.v.t.	LP05: Multiproblematiek (20 EC): vrijstelling niet van toepassing
6	RE: LP06: De hbo-jurist: Procesvertegenwoordiging in een ontslagzaak	LP06: Procesvertegenwoordiging, minor (20 EC): geheel vrijgesteld
7	RE: LP05: De hbo-jurist: Bedrijf typische overeenkomsten en financieel rapporteren RE: LP07: Werken in een aanbestedingsproject: inkoop van Zorg of inkoop ICT	LP07: In- en verkoop (keuze, 20 EC): geheel vrijgesteld
8	RE: LP08: De hbo-jurist: Het doen van praktijkgericht juridisch onderzoek	LP08: Praktijk-juridisch onderzoek (20 EC): geheel vrijgesteld
14	RE: n.v.t.	LP14: Arbeids-deskundigheid (keuze, 20 EC): vrijstelling niet van toepassing
15	RE: n.v.t.	LP15: Leiderschap (keuze, 10 EC): vrijstelling niet van toepassing
17	RE: n.v.t.	LP17: Re-integratie (keuze, 10 EC): vrijstelling niet van toepassing
9-10	RE: LP09 en 10: De hbo-jurist: Externe stage	LP9-10: Externe stage (40 EC): geheel vrijgesteld
11-12	RE: LP11 en 12 De hbo-jurist: Praktijkgericht Juridisch onderzoek	LP11-12: Afstuderen (30 EC): geheel vrijgesteld

Tabel 2: overgang + vrijstelling studenten HBO-Rechten naar nieuwe samengevoegde opleiding.

Alle onderwerpen uit HBO-Rechten komen ook terug in de HBO Sociaal Recht met deels andere accenten. Veel van de bestaande leerprojecten komen vrijwel ongewijzigd terug in de nieuwe opleiding.

Voor het behalen van de propedeuse HBO-Rechten geldt, uitgaande van een positief besluit van de NVAO op de samenvoeging, dat wij nog 12 maanden een propedeuse getuigschrift HBO Rechten kunnen verstrekken op basis van behaalde LP01 t/m LP03 in de oude opzet. Hierna kunnen wij, uitgaande van genoemd positief besluit van de NVAO, alleen een propedeuse getuigschrift HBO Sociaal Recht uitgeven indien LP01 en LP03 van de HBO-Rechten en LP02 van HBO Sociaal Recht zijn behaald.

Gevolgen als de samenvoeging niet doorgaat

Krijgt Capabel Hogeschool geen toestemming voor de samenvoeging, dan zullen de accreditaties voor de beide bestaande bacheloropleidingen worden voortgezet zodat alle studenten ruimschoots

de tijd hebben om binnen de duur van de opleiding inclusief kosteloze uitloop te kunnen afstuderen.

Vragen over de wijzigingen

Roept de informatie in deze kennisgeving vragen op, dan kan je deze bespreken met de opleidingscoördinator Annemieke Oostveen of jouw SLC\ hoofddocent.

Met vriendelijke groet,
Namens Capabel Hogeschool,
Ir. G. van Buren
directeur

Bijlage 4: Beroepsprofiel, beroepen en beroepsrollen

Bij de ontwikkeling van het beroepsprofiel van Sociaal Recht is aansluiting gezocht bij het Landelijk beroeps- en opleidingsprofiel HBO-Rechten 2025. Daarbij zijn de beroepsrollen en de beroepscontexten waarop SZ-professional en HBO-Rechten zich richten geïntegreerd. Dit wordt hieronder inzichtelijk gemaakt.

1. Beroepen en beroepsrollen SZ-professional

De beroepen waarop de bacheloropleiding SZ-professional zich richt zijn:

- uitvoerende beroepen binnen de sociale zekerheid vanuit een wettelijk en administratief-bedrijfsmatig kader bij overheid of private organisatie; het betreft bijvoorbeeld uitkeringsmedewerker, medewerker HRM, medewerker bezwaar en beroep, verzuim-medewerker e.a.
- adviserende en begeleidende beroepen binnen de sociale zekerheid waarin voor klanten en/of medewerkers steeds wordt gezocht naar optimale oplossingen en resultaten rekening houdend met het vereiste evenwicht tussen maatwerk, kosten-baten-verhouding van de inzet (doelmatigheid), de geldende wet- en regelgeving (rechtmatigheid) en de zorg, het inkomen en het welzijn van zijn klant; het betreft bijvoorbeeld casemanager, HRM adviseur, jobcoach, werkcoach, re-integratiemedewerker, arbo-adviseur, inkomensconsulent, schadelast medewerker, arbeidsdeskundige e.a.
- leidinggevende beroepen gericht op projecten of in een team werkzaam in sociale zekerheid of adviserende rol hierin voor overheid of private organisatie met een sterk besef van wet- en regelgeving, kosten-baten, aspecten op gebied van zorg en welzijn; het betreft bijvoorbeeld beroepen als projectleider, teamleider, afdelingshoofd, beleidsadviseur, inkoper dienstverlening sociale zekerheid e.a.

Er zijn vier professionele rollen waarin de SZ-professional zich manifesteert, te weten die van

- uitvoerder,
- adviseur,
- begeleider en
- leidinggevende.

Deze rollen worden in het kader van een beroep uitgeoefend in een van de drie (abstracte) contexten

- het primaire proces,
- interne werkorganisatie en/of
- ketenpartners in het SZ- domein.

2. Beroepen en beroepsrollen HBO-Rechten

De beroepen waarop de bacheloropleiding HBO-Rechten zich richt zijn afgeleid van het Landelijk beroeps- en opleidingsprofiel HBO-Rechten 2025 en betreffen:

- uitvoerende beroepen vanuit een juridisch en informatie (IT) kader bij overheid, private organisatie of juridisch dienstverlener; het betreft bijvoorbeeld ambtelijk secretaris, medewerker interne controle of audit, medewerker compliance, procesmedewerker toezicht en handhaving, medewerker juridisch management e.a.
- adviserende beroepen vanuit juridisch, toezichthoudend en beleidskader bij overheid, private organisatie of juridisch dienstverlener; het betreft bijvoorbeeld juridisch adviseur, (juridisch)(beleids)medewerker, bestuurlijk medewerker, business development medewerker e.a.

- begeleidende beroepen gericht op dienstverlening met betrekking tot een klant waarbij juridische aspecten een rol spelen; het betreft bijvoorbeeld (juridisch) consult, (juridisch) adviseur, dossiermanager, medewerker juridisch management e.a.,
- leidinggevende beroepen gericht op projecten of in een team werkzaam op juridisch gebied bij overheid of private organisatie; het betreft bijvoorbeeld hoofd afdeling bezwaar en beroep, (juridisch) informatiespecialist of –manager, legal operations officer, legal projectmanager e.a.

Er zijn vijf professionele rollen, afgeleid van de competenties in het Landelijk beroeps- en opleidingsprofiel HBO-Rechten 2025:

- analist
- adviseur
- belangenbehartiger
- beslisser
- organisator

Het profiel gaat uit van vijf contexten die qua omvang verschillen. In aflopende omvang:

- decentrale overheid
- juridische dienstverlening
- private organisaties
- centrale overheid
- rechterlijke macht

3. Beroepen, beroepsrollen en contexten van de samengevoegde opleiding

De beroepen waarop de samengevoegde opleiding zich richt betreffen de vereniging van de hiervoor omschreven beroepen per opleiding. Binnen deze beroepen worden een of meer rollen vervuld. Capabel Hogeschool heeft in de samengevoegde opleiding gekozen voor drie basis beroepsrollen. Deze beroepsrollen zijn op zo een wijze gekozen dat daarin de 4 professionele rollen van de SZ-professional alsook de 5 professionele rollen van HBO-Rechten zijn geïntegreerd. Daarbij is bij de rol "organisator" onderscheid gemaakt tussen "Uitvoerend organiseren" en "Regisserend organiseren". Voorts is nog een vierde rol benoemd waartoe alleen wordt opgeleid wanneer de student hiervoor kiest (via een keuze-leerproject).

De inhoud van deze rollen is als volgt te karakteriseren.

1. Uitvoerende rol (basis): juridisch administratief ondersteunende en juridisch proces organiserende werkzaamheden zoals opstellen van brieven en documenten, afhandelen van middencomplexe juridische zaken en beoordelingen, formeel secretariael werk, (juridische) compliance beoordelingen e.a. (Gebaseerd op de rollen: uitvoerder bij SZ-professional / Uitvoerend organiseren bij HBO-Rechten.)
2. Adviserende rol (basis): analyserende, onderzoekende en hieruit voortvloeiende juridisch adviserende werkzaamheden gericht op risicomangement, beleidsvorming, databescherming, compliance advies e.a. (Gebaseerd op de rollen: adviseur bij SZ-professional / analist en advisier bij HBO-Rechten.)
3. Leidinggevende rol (basis): operationeel en projectmatige aansturende werkzaamheden in omgevingen waarin juridische aspecten een wezenlijke rol spelen zoals teamleiding, projectleiding, management bezwaar en beroep, juridisch beslissen in informatiebeheer e.a. (Gebaseerd op de rollen: belangenbehartiger en beslisser bij SZ-professional / Belangenbehartiger, beslisser en regisserend organiseren bij HBO-Rechten.)

Uitgaande van genoemde rollen is in de samengestelde opleiding gekozen voor een opdeling in drie contexten. Daarbij zijn de vijf contexten zoals benoemd in het Landelijk beroeps- en opleidingsprofiel HBO Rechten 2025 tot uitgangspunt genomen. De drie contexten van SZ-professional zijn daarin geïntegreerd:

1. Zakelijke dienstverlening: een omgeving met als kenmerk dat de hoofdprocessen juridisch van aard zijn en gericht op een klant of organisatie. (Mede gebaseerd op de context: primair proces bij SZ-professional.)
2. Private organisaties: alle private organisaties waarin ook juridische aspecten een rol spelen zoals in private bedrijven, instellingen en andere rechtspersonen maar waarin de primaire processen niet juridisch van karakter zijn. (Mede gebaseerd op de context: werkorganisatie bij SZ-professional.)
3. Overheid: centrale en decentrale overheden inclusief de rechterlijke macht. (Mede gebaseerd op de context: ketenpartners bij SZ-professional.)

De hieruit herschreven kernopgaven geven richting aan de samengevoegde, verbrede opleiding.

Bijlage 5: Beroepenveldcommissie Sociale Zekerheid en Rechten

Naam	Achtergrond
Bert Altena	Staf Arbeidsdeskundige bij UWV (Bezwaar & beroep) Examinator Centraal Assessment, Lid NVvA Platform UWV, Lid Commissie Gedragscode
Frans Mulder	Interim (project) manager sociaal domein (diverse gemeenten)
Gerard Timmermans	(interim) Manager in Zorg, SZ en preventie met ervaring binnen private verzekeringen
Heidi Kanakis-van Lienden	Registerarbeidsdeskundige/ loonwaarde-expert, coordinator Arbo & Verzuim, Senior HR-adviseur, Directeur STECR
Jan Hermen Vroegindeweij	Zelfstandig HR-manager, Arbeidsdeskundige, Jobcoach, Examinator Jobcoachopleiding
Keesjan Goudswaard	Arts in ruste, voorheen werkzaam in zorg en SZ (management en uitvoering). Bestuursfunctie in Wmo/ Jeugdzorg/ PW bij een gemeente Den Bosch
Marieke van der Steen	Domeinmanager gemeente Wijk bij Duurstede, Management Wmo-afdeling gemeente Utrecht, Strategisch programmamanager HRM gemeente Utrecht
Ray Geerling	Zelfstandig Adviseur/ (interim) manager private en publieke sociale zekerheid en reorganisatie/ veranderprocessen.
Jan Albert Waal	Directeur/ Bestuurder Juridisch Loket, Legal Representative Europees Consumenten Centrum (ECC), Manager Sociale Zaken en Werkgelegenheid gemeente Zwolle, Adjunct Directeur Werkgeversrelaties Cadans BV.
Susette Ketting	Advocaat FNV
Rutger van Rompaey	General Counsel Buma Stemra, zelfstandig Project manager Legal IP, advocaat
Thom Wildeboer	Adviseur/Extern lid Examencommissie IVG; (interim) directeur, voormalig directeur Capabel Hogeschool
Elaine Mak	Vice-decaan en hoogleraar (jurisprudentie, ethiek, rechtsvergelijking, onderzoeksvaardigheden) Universiteit Utrecht, Faculteit Rechten

Uit terugkoppeling op het voorstel tot samenvoeging blijkt men unaniem van oordeel dat de samenvoeging verstandig of voor de hand liggend is. Er zijn vragen gesteld over de consequenties voor de studenten en over bepaalde keuzes ten aanzien van het curriculum. De opmerkingen die niet door de voorliggende notitie zijn gedekt, zijn hierna weergegeven met, indien van toepassing de reactie daarop vanuit Capabel Hogeschool.

- De keuzemogelijkheid voor studenten ten opzichte van HBO-Rechten om een beroepsrichting te kiezen waarin sociale, arbeidsmedische en juridische beroepsaspecten geïntegreerd zijn en voor studenten SZ-professional voor meer juridische diepgang wordt als "upside gezien".
- De combinatie van beide opleiding wordt logisch gevonden mede in het licht van regionale samenwerkingen en sectoroverstijging. De transitie naar een gecombineerde opleiding wordt ondersteund.
- Er is waardering voor de aandacht die ook in de samengestelde opleiding wordt besteed aan de 'social skills'.
- De naam HBO Sociaal Recht wordt als passend en 'de lading dekkend' gezien.
- Er is wel opgemerkt dat mogelijk de juridische verdieping minder is in de gecombineerde opleiding (voor studenten die kiezen voor de meer sociaalmedische kant) maar dat wordt wel als voldoende beschouwd. Er is naar inschatting van het beroepenveld dan voldoende juridische basis voor dagelijkse zaken en meer complexe zaken kunnen ten behoeve van een juridisch specialist worden voorbereid.
- Er wordt enerzijds door een van de leden aandacht gevraagd om de samengestelde opleiding niet 'minder diep' dan huidige HBO-Rechten te laten zijn. Specifiek is deze aandacht gevraagd voor bedrijfsrecht. Aan die kennis (bedrijfsrecht, begrotingen, kostprijzen, organisatorische en culturele aspecten etc.) is juist ook behoefte. Anderzijds is een ander lid blij dat de aandacht voor 'bedrijf/economie' in het curriculum iets verminderd is. Reactie vanuit Capabel Hogeschool: Diverse aspecten van fiscaal recht, bedrijfseconomie en bedrijfsvoering hebben een plaats gekregen in het onderdeel "bedrijfsrecht" binnen HBO Sociaal Recht. Overwogen

wordt om op termijn een verdiepend leerproject op deze thema's aan te bieden als bijkomend keuzedeel.

- Het is niet helemaal duidelijk of er ook aandacht is voor de integratieve toepassing van publiek en privaat recht. Reactie vanuit Capabel Hogeschool: Door de matrixstructuur van de leerprojecten in relatie tot de ontwikkelingslijnen ontstaan die dwarsverbanden vrijwel automatisch. In de ontwikkelingslijn 5 Maatschappelijke ontwikkelingen en metajuridica komt deze relatie ook aan bod.
- Er is een vraag of privacy/AVG wel goed is opgenomen. Reactie vanuit Capabel Hogeschool: Een hbo bacheloropleiding is niet goed denkbaar zonder het behandelen van deze onderwerpen. Dus ja, deze zijn goed opgenomen. Zie dit onderwerp in LP03 - OL2. Ook in LP14 jo LP17 wordt aandacht besteed aan privacy.
- Er wordt gevraagd om de transitie van de zorg (zowel WMO als WLZ) mee te nemen. Reactie vanuit Capabel Hogeschool: Het socialezekerheidsrecht wordt geactualiseerd meegenomen. Toekomstige ontwikkelingen krijgen in ontwikkelingslijn 5 Maatschappelijke ontwikkelingen en metajuridica een plaats.
- Er wordt aandacht gevraagd voor de 'herkenbaarheid' van de opleiding. "De juridische invalshoek blijft de kern ,maar daarnaast worden vele terreinen gedoceerd die ook als specialisme zijn te onderwijzen." Reactie vanuit Capabel Hogeschool: De diverse sociale thema's die een relatie hebben met maatschappij en gedrag geven signatuur aan deze juridische opleiding.
- Er is aandacht gevraagd voor studenten; "krijgen zij er geen last van?" Reactie vanuit Capabel Hogeschool: Studenten zijn tijdig geïnformeerd waarna de consequenties met hun zijn besproken. Individuele plannen van aanpak volgen. De studenten zijn positief hierover. De gevolgen voor de studenten en de wijze waarop zij zijn en worden geïnformeerd, zijn elders in deze notitie besproken.
- Uit de stukken is begrepen dat ook managementfuncties worden beoogd alleen is de onderbouwing daarvan niet helemaal duidelijk. Reactie vanuit Capabel Hogeschool: Het curriculum leidt op tot een veelheid aan rollen. Een managementrol is daar één van. Diverse leerprojecten en onderdelen daaruit, alsmede de mogelijkheid tot specialisatie in deze richting via onderzoek en stage kunnen daar richting aan geven.
- Er wordt aandacht gevraagd voor meer voorbeelden van de beoogde beroepsbeoefenaren zoals "Werkzaamheden die bij de SVB, Gemeenten, BKWI, etc..." bijvoorbeeld. Reactie vanuit Capabel Hogeschool: Deze beroepsbeoefenaren zijn in beeld. Ook voor rollen binnen de overheden wordt opgeleid.
- Verwacht wordt dat de markt voor de HBO Sociaal Jurist goed is. Is er een beeld van de arbeidsmarkt van de nieuwe samengevoegde opleiding? Reactie vanuit Capabel Hogeschool: Uit onderzoek van Elsevier Weekblad (EW) en SEO Economisch Onderzoek uit 2020 blijkt dat er voor afgestudeerde HBO juristen voldoende vast werk is. Dit ondanks het feit dat ze er iets langer over doen een baan te vinden (gemiddeld 10 maanden ten opzichte van 4 maanden HBO gemiddeld) is de positie van de Hbo jurist hierna vergelijkbaar, met 78% een vast contract.
- Wat vinden docenten en studenten van de samengevoegde brede opleiding. Reactie vanuit Capabel Hogeschool: Studenten die een reactie gaven zijn enthousiast. Het docententeam vindt de nieuwe opzet een verbetering ten opzichte van de huidige opleidingen.
- Het is onduidelijk waarom een student zou kiezen voor de arbeidsdeskundige route in de bachelor nu dat ook als post hbo kan. Reactie vanuit Capabel Hogeschool: In de praktijk is gebleken dat dit een zeer nuttige combinatie is. Bijvoorbeeld voor kandidaten die een functie als arbeidsdeskundige ambieren maar niet het vereiste hbo-niveau hebben.
- De ruimere beroepsmogelijkheden voor studenten zijn niet direct zichtbaar omdat die mogelijkheden minder concreet worden door de verbreding en waardoor ook uitdaging in de opleiding mogelijk verloren gaat. Reactie vanuit Capabel Hogeschool: Het is juist dat de keuze voor een richting verschoven is van het begin van de opleiding naar het derde jaar. In aanvang

is wel voldoende beeld over die keuzemogelijkheid en ervaring in de eerste twee studiejaar
maakt de keuze uiteindelijk gefundeerder.